

L'Aula

AVUI ÉS FESTA: EL «DIA D'EUROPA»

Xavier Serra i Besalú

PROFESSOR DE FILOSOFIA A L'INSTITUT SALVADOR ESPRIU (SALT) @XSERRA

Avui, 9 de maig, és festa: ho sabien? En l'aniversari de la Declaració **Schuman**, celebrem la festa oficial de tots a la Unió Europea, i en gaudim 500 milions de persones, una part consistent dels habitants de la terra. Des de Portugal als països bàltics i de Xipre a Irlanda, milers de ciutadans europeus en som protagonistes. Joves o grans; intel·lectuals, artistes o professionals de tota mena; triomfadors o aspirants a certa seguretat, ... nosaltres, els qui vivim a Europa, en tenim una gran sort. Ho confirma tanta gent d'arreu que vol venir a viure aquí, que cerquen un entorn sociopolític millor.

Europa és un privilegi, és una marca de dignitat i de possibilitats. No vull pecar d'eurocèntric ni tampoc convertir-me un friki de causes ridícules. Avui em sento feliç de l'esperit europeu que vivim i que oferim a tothom, però també faig una denúncia clara: patim un dèficit educatiu greu en aquest punt, clau per al present i per al futur. I això passa factura, sempre!

Quantes persones no són conscients de la identitat europea, aquí, entre nosaltres? O la redueixen a tenir una moneda com l'euro, algunes directives legals i la facilitat de moviments sense massa fronteres?

Certament, per a alguns, la Unió Europea és ben poc: avantatges per fer turisme, certa unificació de tarifes de Correus o de *roaming*, i algunes anècdotes per a la conversa entre amics (aquell conegut que ha fet un Erasmus, haver emprat la «tarja sanitària europea» en alguna

necessitat, etc.). No n'hi ha prou.

Fixem-nos-hi: els nostres pares –o avis o besavis– vivien en Estats, a Europa mateix, que es feien la guerra, que mostraven enormes diferències en drets i deures, que pensaven egoísticament, que titllaven gratuïtament, i sense compassió, a les sueques o als gavatzos.

Sóc docent i, com els meus col·legues, estic convençut que cal transmetre adequadament als més joves coneixements i actituds, un tresor de «valors» segurs. Per aquesta raó reivindico –amb força d'altres– la necessitat d'incloure en els plans d'estudi actuals, i amb eficàcia operativa, uns ítems que eduquin en qüestions europees. Els populismes, les misèries morals i de convivència, la decadència col·lectiva i personal, solen originar-se en la ignorància. No n'hi ha prou amb bones intencions, convé «saber».

La majoria dels estudiants manifesten dèficits cognoscitius sobre:

a) els valors fundacionals de la Unió europea: consolidar la pau, afavorir la cooperació, garantir la seguretat, promoure la solidaritat econòmica i social...

b) els pares fundadors de l'Europa moderna i la seva història: declaracions, tractats, ampliacions...

c) les institucions de les que ens hem anat dotant, amb les seves limitacions i possibilitats: Consell, Parlament, Comissió, Tribunals, i tantes d'altres, així com els seus mètodes de presa de decisions i d'aplicació de directives.

d) la varietat dels membres i

ANIOL RESCLOSA

Jornada Cinc instituts «Units en la diversitat»

► La celebració del Dia d'Europa es va avançar a divendres, quan prop de 170 estudiants de primer de Batxillerat dels instituts La Miquela (Bescanó), Cassà de la Selva, Salvador Espriu (Salt) i Rafael Campalans (Anglès) van posar en pràctica el treball que havien realitzat durant setmanes als centres. La vuitena edició d'aquesta jornada acadèmica es va allargar 5 hores a la Factoria Cultural Coma Cros i va girar al voltant del lema «Units en la diversitat».

«La Unió Europea [...] ha estat un autèntic projecte de convivència. Ara bé, per fer-lo possible cal comptar amb l'educació»

territoris, les nacions i les cultures, i també la multiplicitat en les persones (ciutadà, migrant, refugiat...).

A aquest darrer punt, vinculat a les cultures dins d'Europa, quatre Instituts hi hem dedicat

recentment força treball que va culminar el dia 5 a la Jornada acadèmica «Dia d'Europa 2017», centrada en el motto oficial de la Unió: «Units en la diversitat».

Aquests continguts acadèmics –per ara i malauradament no s'estudien de manera ordenada i consistent en cap moment del currículum escolar.

Per això avui, el dia de la nostra festa, reivindico la necessitat de resoldre-ho, comproment-nos a incloure'ls explícitament en el pla d'estudis de l'Educació Secundària Obligatòria (ESO) –per exemple, a quart–, i fer-ne una avaluació i un seguiment atents.

Europa és una pertinença interressada, i també emocional. Això sembla inestable, però –en front de populismes disgregadors i de estatalsmes egoistes que enderroquin les llibertats i els valors d'humanitat– tenim l'única solució: l'educació és el camí. Certament, a escoles i instituts, els alumnes creixen en bons sentiments i en tècniques per assolir tantes coses, però han de ser també heralds d'ideals beneficiosos per a tothom: la dignitat o la solidaritat són més que simples «mots», formen un autèntic projecte vital. I Europa el conté, al menys en el seu projecte.

Gràcies a la ment de filòsofs com **Leibniz** o **Kant** –i, abans i després, de molts d'altres–, es va difondre que la pau i el benestar, les llibertats i el respecte, podien ser comuns a la nostra vella Europa. Ho van dur a la pràctica **Adenauer**, **De Gasperi**, **Schuman** i més líders, just després de la segona Gran Guerra. No ens n'oblidem: incloem-ho al pla d'estudis educatiu del nostre país.

La Unió Europea –en la seva progressiva implementació– ni ha estat ni és una vel·leïtat de polítics il·lusos, sinó un autèntic projecte de convivència. Ara bé, per fer-lo possible cal comptar amb l'educació.

Bona festa, i per molts d'anys, Europa!